СЕМЕЙ МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

Дәріс тақырыбы:

Тағам гигиенасы саласы бойынша мемлекеттік санитарлық - эпидемиологиялық қадағалаудың құқықтық және ұйымдастыру негіздері

Тағамтану және гигиеналық пәндер каф.аға оқытушысы Г.К. Турдунова

Мақсаты: студенттерді тағам гигиенасы саласы бойынша мемлекеттік санитарлық - эпидемиологиялық қадағалаудың құқықтық және ұйымдастыру негіздерімен таныстыру.

Жоспары:

- ҚР Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қызметінің құрылымы
- Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау саласындағы нормативтік-құқықтық актілер
- Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау туралы түсінік
- Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды атқаратын лауазымды тұлғалар актілері.

- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексінде, Қазақстан Республикасының салауатты тамақтану туралы ұзақ мерзімді мемлекеттік саясатында, ҚР Президентінің жолдауында, «Қазақстан-2050» стратегиясында **халық денсаулығын қорғауды жақсартуға** бағытталған шараларды кеңінен жүргізу қажеттілігі көрсетілген.
- Бұл әлеуметтік мәселені жүзеге асыруда МЕМЛЕКЕТТІК САНИТАРЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУ, оның ішінде тағам гигиенасы саласындағы санитарлық қадағалау басты рольді атқарады.
- Біздің республикамызда тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін бақылауды мемлекеттік реттеудің тиімді жүйесі қалыптасқан. Бұл жүйе тағам өнімдерін өндіру, өндеу, сақтау, тасымалдау және таратудың барлық кезеңдерінде оларды кешенді түрде зерттеу, бағалау және шектеуге негізделген.

Тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін бақылауды мемлекеттік реттеу жүйесіне келесі мемлекеттік бақылау және қадағалау органдары жатады:

1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қызметінің органдары мен мекемелері.
2. ҚР-ның мемлекеттік ветеринарлық қызметінің органдары мен мекемелері.
3. Қазақстан Республикасының сауда, тауарлар сапасы және тұтынушылардың құқықтарын қорғау бойынша мемлекеттік инспекциясы және оның территориалды органдары.
4. Стандарттау және метрология бойынша ҚР-ның мемлекеттік комитеті және оның территориалды органдары.

Қазақстан Республикасының санитарлық-эпидемиологиялық қызметі құрамына **МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАР** және санитарлық-эпидемиологиялық қызмет **МЕКЕМЕЛЕРІ** кіретін біртұтас жүйе болып табылады.

Структура Комитета по защите прав потребителей Министерства национальной экономики Республики Казахстан

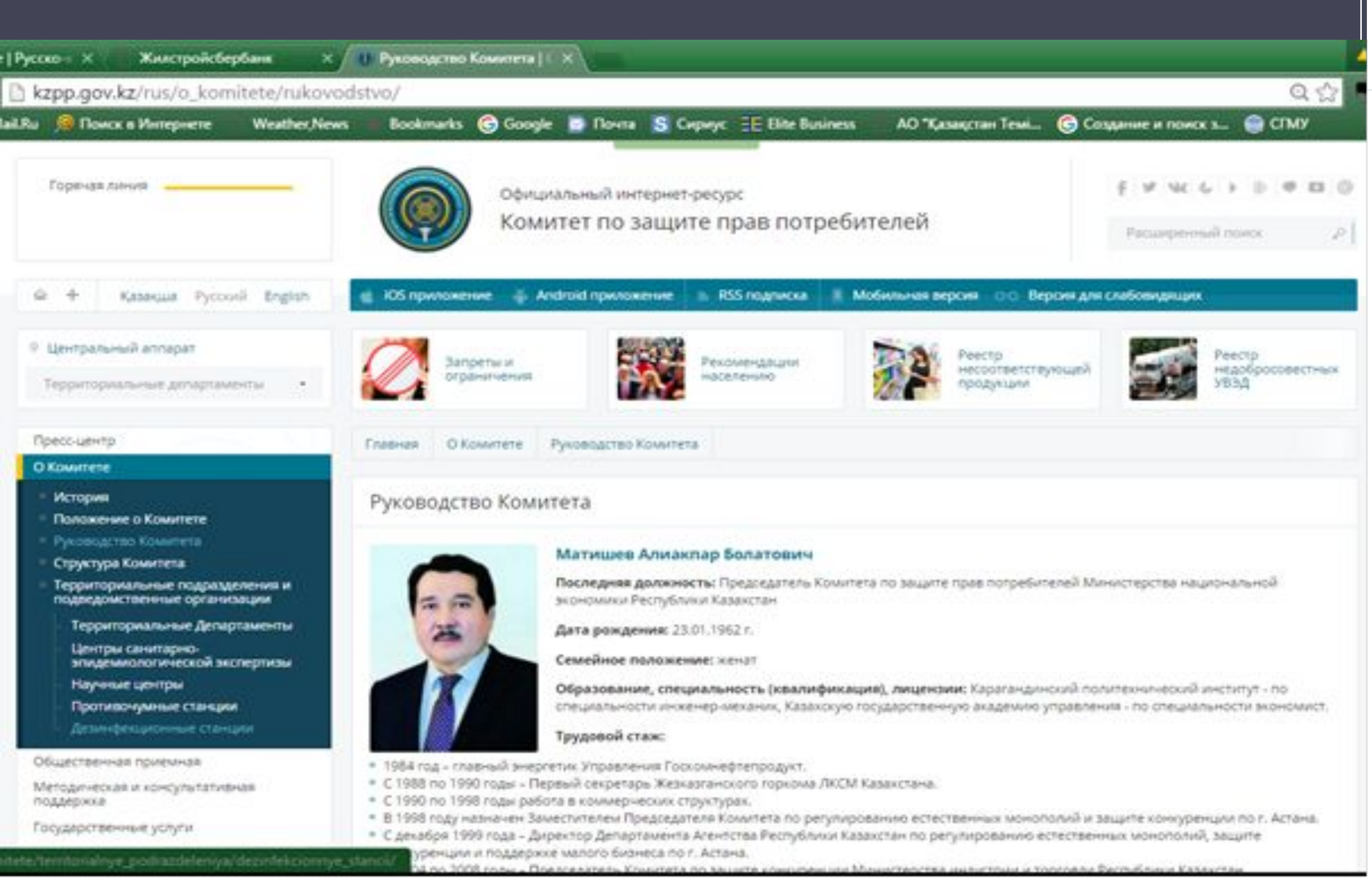

Материал взят с сайта Комитета по защите прав потребителей РК
Источник: http://kzpp.gov.kz/rus/o_komitete/rukovodstvo/

Матишев Алиакпар Болатович

- **Последняя должность:** Председатель Комитета по защите прав потребителей Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- **Дата рождения**: 23.01.1962 г.
- **Образование**: Карагандинский политехнический институт - по специальности инженер-механик, Казахскую государственную академию управления - по специальности **экономист**.

Бекшин Жандарбек Мухтарович

- **Последняя должность:** Заместитель Председателя Комитета ЗПП МНЭ РК - **Главный государственный санитарный врач Республики Казахстан.**
- **Дата рождения**: 05.01.1958 г.
- **Образование, специальность (квалификация), лицензии:** Свердловский ГМИ (1982), «Гигиена, эпидемиология, санитария».

Абди Нурлан Абитканулы

- **Последняя должность:** Заместитель председателя Комитета по ЗПП МНЭ РК
- **Дата рождения:** 11.03.1975 г.
- **Образование,** специальность (квалификация), лицензии: окончил Жамбылский гидромелиоративно-строительный институт и Евразийский гуманитарный институт. По специальности инженер-экономист, юрист.

Толеутай Мурат

- **Последняя должность:** Заместитель Председателя Комитета по ЗПП МНЭ РК
- **Дата рождения**: 08.04.1980 г.
- **Образование,** специальность (квалификация), лицензии: Гуманитарный институт им. Д.А. Кунаева (2002), Юрист; Магистратура Казахского гуманитарно-юридического университета (2005)

ҚР-ның Ұлттық экономикалық министірлігінің Тұтынушылар Құқұқтарын Қорғау Комитетінің Мемелекеттік мекемесінің құрылымы

ТҚҚ комитеті

- Облыстардың , Астана, Алматы қалаларыныңТҚҚ Департаменттері
  - ҚАЛАЛЫҚ ЖӘНЕ АУДАНДЫҚ ТҚҚ БАСҚАРМАЛАРЫ
- Көліктегі ТҚҚ Департамент тері
  - Қалалық, аудандық көліктегі бөлімшелік басқармалары
- Астана, Алматы қалаларының, облыстардың санэпид сараптау орталықтары
  - Қалалық және аудандық санэпид сараптау орталықтары
- Ғылыми-тәжірибелік санэпид сараптау және бақылау орталығы
- Х.Жуматов атындағы гигиена және эпидемиология ғылыми орталығы
- М. Айкимбаев атындағы карантинді зоонозды инфекциялардың Қазақ ғылыми орталығы
- Обаға қарсы станциялар
- Дезинфекциялық станциялар

ҚР ШҚО бойынша ТҚК департаментінің ММ жетексісі

- **Жетекші орынбасары**
  - Ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс бөлімі,мемлекеттік тілді дамыту және АЖБ
  - Кадрлық және құқықтық жұмыс бөлімі
  - ШҚО бойынша қалалар мен аудандарда ДСМ МСЭКД басқару
- **Жетекші орынбасары**
  - Экономика,қаржы және мемлекеттік сату бөлімі
  - Бухгалтерлің есептеу бөлімі
  - Техникалық персонал
- **Жетекші орынбасары**
  - Алдын алуды қадағалау бөлімі
  - Коммуналды нысандарын санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі (КНСГҚБ)
  - Тағам нысандарын санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі (ТНСГҚБ)
  - Эпидемиялық қадағалау бөлімі
  - Ошақтық дезинфекция және АІИ қадағалау бөлімі
  - Мектепке дейінгі, балалар және білім беру мекемелерін санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі
  - Өндіріс нысандарын санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі
  - Радиациялық қауіпсіздікті қадағалау бөлімі
  - Карантинді және басқа да аса қауіпті инфекцияларды қадағалау бөлімі
  - Туберкулездің алдын алу бөлімі

Сулейменов Газиз Кинаятович
Департамент жетекшісі,
ШҚО бас санитарлық дәрігері

ҚР ҰЭМ ШҚО бойынша ТҚҚД Семей қалалық ТҚҚ басқармасының ММ

Басқарма басшысын Чегедеков Б.С., Семей қаласының Бас санитарлық дәрігері

- **Санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі**
  - Тағам нысандарын санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі (ТНСГҚБ)
  - Мектепке дейінгі, балалар және білім беру мекемелерін, коммуналды нысандарды санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі
  - Өндіріс нысандарын санитарлық-гигиеналық қадағалау бөлімі
  - Радиациялық қауіпсіздікті қадағалау бөлімі
- **Басшысының орынбасары**
  - Эпидемиологиялық қадағалау бөлімі
  - Ауруханаішілік инфекцияларды эпидемиологиялық қадағалау бөлімі
  - Карантинді және аса қауіпті инфекцияларды эпидемиологиялық қадағалау бөлімі

II.Мемлекеттік бақылау және қадағалау мүшелері өз жұмысында жетекшілікке алатын құжаттар:

I.Зандылық құжаттар:

1.ҚР Конституциясы

2.Халықтың денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы ҚР Кодексі 18.09.09 №193-IV З РК

3.Әкімшілік құқық бұзушылық туралы ҚР Кодексі 30.01.01 №155-II (12.01.07 №224 толықтырулар мен өзгертулер)

Законами Республики Казахстан :

- «ҚР-да мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» ҚР Заңы 06.01.2011ж. №377-IV
- «Мемлекеттік қызмет туралы” ҚР Заңы 23.07.99 №453- I (15.05.07ж толықтырулар мен өзгертулер)

- «Тағам өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» 21.07.07ж. №301 – III ЗРК
- «Тіл туралы” ҚР Заңы 11.07.97 №151-1 (05.06.2006ж. өзгертулер мен толықтырулар)
- «Жеке меншік туралы” ҚР Заңы 12.01.07ж. № 224-III (17.07.09ж. өзгертулер мен толықтырулар)
- «Техникалық реттеу туралы” заң 09.11.2004ж.
- «Жемқорлықпен күрес туралы» ҚР Заңы 02.07.1998г. №267-I
- «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» заң және басқа да заңдармен.

II.ҚР президентінің бұйрықтары мен жарлықтары (мыс., «ҚР-ның мемлекеттік қызметкерлерінің ар-намыс кодексі туралы» жарлығы, Астана, 03.05.2005ж.№1567);

III.ҚР Үкіметінің жарлықтары мен қаулылары

IV. ҚР Денсаулық сақтау Министірінің бұйрықтары (мыс., 02.11.2009ж. № 640 «*Санитарлық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу ережелерін бекіту туралы*» бұйрығы)

V. .Нормативтік құжаттар: - Мемлекеттік стандарттар (МЕСТ, ОСТ,); Санитарлық, Құрылыс және сала аралық нормалар мен ережелер (СЕ, ҚНмЕ, ҚН, СанЕмН); техникалық регламенттер және т.б.

VI.Әдістемелік және инструктивті құжаттар

- Список новых СанпиН.Список новых СанпиН.doc
- В ТСП_ДЗПП ВКО НПА пищевикам
- Стандарты каз и рус.Стандарты каз и рус.docx

МЕМЛЕКЕТТІК САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУ (МСЭҚ) – халық денсаулығы мен тіршілік ету ортасын қорғау мақсатымен халықтың санитарлық-эпидемиологиялық қолайлығы саласындағы ҚР Заңнамасын бұзушылықтарды алдын алу, анықтау және жою бойынша санитарлық-эпидемиологиялық қызмет мүшелерінің іс әрекеті.

МСЭҚ келесілер түрінде жүзеге асырылады.

- Ескертпелі Санитарлық Қадағалау
- Ағымды Санитарлық Қағалау

Тағамтану гигиенасы саласындағы мемлекеттік қадағалау МАҚСАТЫ – тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету және сапасы төмен, қауіпті өнімдерді қолданумен байланысты болатын адамдар аурушаңдығын (улануын) алдын алу салаларында ҚР Заңнамасының бұзушылықтарын
алдын алу, анықтау және жою.

Адам денсаулығы мен қоршаған ортасына зиянын тигізе алатын физикалық және заңды тұлғалар, ғимараттар, қондырғылар, өндірістік кәсіпорындар, өнімдер, көлік заттары, су, ауа, **тағам өнімдері** және басқа да объектілер МСЭҚ НЫСАНДАРЫ болып табылады.

Мүмкін болатын ұйымдастырушылық-құқықтық формалардың түрлері Азаматтық Кодекспен және мемлекеттің басқа да заңнамалық актілерімен реттеледі.

Физикалық және заңды тұлғалар тіркелген сәттен бастап ұйымдастырушылық-құқықтық формаға ие болады.

Физикалық тұлға *жеке кәсіпкер* ретінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін кәсіпкерлік қызметпен айналысуға құқылы.

	Ұйымдастырушылық-құқықтық формалардың классификаторы **ФИЗИКАЛЫҚ ТҰЛҒАЛАР**
1	**Жеке кәсіпкерлік:**
1.1	Жеке бас кәсіпкерлігі
1.2	Бірлескен кәсіпкерлік негізіндегі жеке кәсіпкерлік:
1.2.1	-Қарапайым серіктестік
1.2.2	-Ерлі-зайыптылар кәсіпкерлігі
1.2.3	-Жанұялық әсіпкерлік

ЖК үшін шаруашылық жүргізуші субъектінің ұйымдастырушылық-құқықтық формасын растайтын құжат – жеке кәсіпкердің салық органдарында мемлекеттік тіркелуі туралы куәлігі.

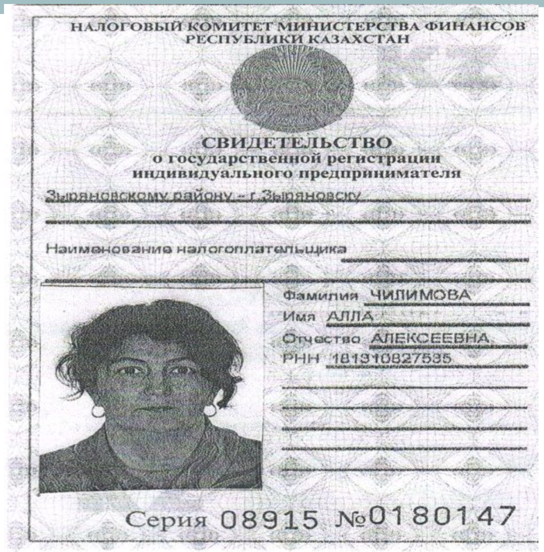
НАЛОГОВЫЙ КОМИТЕТ МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СВИДЕТЕЛЬСТВО
о государственной регистрации
индивидуального предпринимателя

Зыряновскому району – г.Зыряновску

Наименование налогоплательщика

Фамилия ЧИЛИМОВА
Имя АЛЛА
Отчество АЛЕКСЕЕВНА
РНН 181310827535

Серия 08915 №0180147

Документ, удостоверяющий личность Удостоверение личности (РК) № 013710139
Адрес г. Риддер, ул. 4м-Р-н, д. 9, кв. 68
Регистрационный номер регистрирующего органа 2045
Дата регистрации 06.09.02
Руководитель налогового органа
Кагарманов С.В.
Фамилия, инициалы
подпись
М.П.
Дата выдачи 06.09.02
Срок действия бессрочно
(по заявлению индивидуального предпринимателя)

МИНИСТЕРСТВО ГОСУДАРСТВЕННЫХ ДОХОДОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Налоговый комитет по г.Лениногорску

СВИДЕТЕЛЬСТВО
о государственной регистрации
индивидуального предпринимателя

Серия ВК № 006841

Наименование налогоплательщика « »
Фамилия ВОЛОДИНА
Имя ТАТЬЯНА
Отчество АНДРЕЕВНА
РНН 181410093404

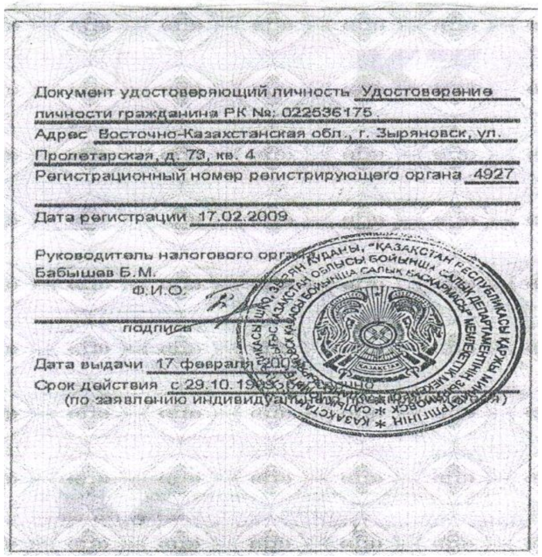
Документ удостоверяющий личность Удостоверение личности гражданина РК №: 022536175
Адрес Восточно-Казахстанская обл., г. Зыряновск, ул. Пролетарская, д. 73, кв. 4
Регистрационный номер регистрирующего органа 4927
Дата регистрации 17.02.2009
Руководитель налогового органа
Бабышев Б.М.
Ф.И.О.
подпись
Дата выдачи 17 февраля 2009
Срок действия с 29.10.1998 бессрочно
(по заявлению индивидуального предпринимателя)

Заңды тұлға тіркелуі үшін заңды тұлғаның құқықтық статусы анықталатын құрылтайлық құжаттарын дайындау қажет (ұйымдастырушылық-құқықтық формасын көрсететін заңды тұлғаның атауы, орналасқан жері, қызметті басқару тәртібі, құқықтары мен жауапкершіліктері және т.б.).

Заңды тұлғалардың ұйымдастырушылық-құқықтық формаларының классификаторы

	ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР
	Коммерциялық ұйым-қызметінің негізгі мақсаты ретінде табыс алуды көздейтін ұйым :
1	**Мемлекеттік кәсіпорындар:**
1.1	-Шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындар (ГПнаПХВ)
1.2	-Оперативті басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындар (қазыналық)
2	**Шаруашылық серіктестіктер:**
2.1	-Толық серіктестіктер
2.2	-Топтық серіктестіктер
2.3	-Жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер (ЖШС)
2.4	-Жауапкершілігі қосымша серіктестіктер
3	**Акционерлік қоғамдар (АҚ)**
4	**Өндірістік кооперативтер (ӨК)**

	ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР
	Коммерциялық емес ұйым-негізгі мақсаты ретінде табыс алуды көздемейтін және алынған табысты қатысушылар арасында бөлмейтін ұйым:
1	**Коммерциялық емес акционерлік қоғамдар**
2	**Мекемелер**
2.1.	- Мемлекеттік мекемелер (ММ)
2.2.	**-** Жеке меншік мекемелер (ЖМ)
3	**Қоғамдық бірлестіктер**
4	**Тұтынушылық кооперативтер**
5	**Фондтар**
6	**Діни бірлестіктер**
7	**Ассоциация түріндегі заңды тұлғалар бірлестіктері**
8	**Ауылшаруашылық бірлестіктер**
9	**Коммерциялық емес ұйымның басқа да құқықтық-ұйымдастырушылық түрлері**

Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық қолайлығы саласындағы мемлекеттік бақылау **тексеру** түрінде жүзеге асырылады.

Санитарлық-эпидемиялогиялық қызметтің лауазымды тулғалары мемлекеттік санитарлық-эпидемиялогиялық бақылау нысандарында келесі түрлі тексерулер жүргізеді:

- **Жоспарлы-** ҚР-нын заңымен бекітілген мемлекеттік органдармен жоспарланған тексеру өткізілуі, келесі өткізілетін тексеру арасындағы уақыт аралығына қатынасына байланысты есбімен

- **Жоспардан тыс-** әлеуметтік-экономикалық жағдайларға байланысты бекітілген, қоршаған ортадан өмірге қауіп тудыратын және адамдардың денсаулығына зиян келтіретін қауіпті жедел жою,заңды және физикалық тұлғалардың құқық бұзушылығы мен өзге ақппараттық үндеу мен ҚР-ның заңдарының бұзушылық анықталғанда,сонымен қатар жоспарлы тексерудегі қорытындыда көрсетілген бұзушылықты жою талаптарын орындалу мақсатында жүргізіледі.

- **Рейдтік** - бір мезгілде бірнеше шаруашылық субьектілердің іс-әрекеті туралы сұрақтарды қамтитын ҚР-ның елді мекендердің санитарлық-эпидемиялогиялық қоллайлық аймағында жағдайын жақсартатын талаптарын ұстанатын тексеру.

Тексеруді жүргізу уақыты мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық бақылау обьектілерінде акті берілген күннен бастап күн тізбенің 30 күнінен аспау керек, егер ҚР-ның заңымен өзгеше бекітілмесе.

Мемлекеттік санитарлық-эпидемиялогиялық бақылау нысандарын тексерілу негізі болуы мүмкін:

1. Мемлекеттік органдардың санитарлық-эпидемиялогиялық қызметтін **жұмыс жоспары** тексеруде елді мекендердің санитарлық-эпидемиялогиялық қолайлылығын ҚР-ның заңдарындағы норманы сақтау туралы.
2. ҚР-нын елді мекендерінің санитарлық-эпидемиялогиялық қолайлығы және санитарлық эпидемияға қарсы шаралар өткізу туралы талаптарының ұйғарымының орындалуында бұзылуының болдырмауы.
3. Обьектің іс-әрекетіне байланысты аппаттық жағдайлар елді мекеннің санитарлық-эпидемиялогиялық қолайлығы мен денсаулыққа қауіп туғызуы мүмкін және инфекциялық,паразитарлық, кәсіби сырқаттанулардың елді мекендер арасында пайда болуы мен таралуы.

4.Инфекциялық,паразитарлық,кәсіби сырқаттану мен уланудың елді мекендер арасында пайда болу мен таралуы.

5.Инфекциялық,паразитарлық,кәсіби аурулар мен уланудың сонымен қатар этиологиясы белгісіз аурулардың топтық және массалық пайда болуы мен таралуы.

6.Обьектіні эксплуатациялауға байланысты қолайсыз санитарлық-эпидемиялогиялық жағдайлар мен жарамсыз өнімдерді анықтағанда.

Мемлекеттік санитарлы эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыра алатын санитарлы эпидемиологиялық қызметтің уәкілетті тұлғалары:

1. ҚР бас санитарлық дәрігері және оның орынбасарлары;
2. Халықтың санитарлы эпидемиологиялық жағдайын қамтамасыз ететін мемлекеттік органдардың жетекшілері мен мамандары;
3. Белгілі аймақтағы және көліктегі бас санитарлық дәрігер, олардың орынбасарлары мен мамандары
4. Басқа мемлекеттік мекемелердің жетекшілері мен мамандары.

Олар қызметке ҚР заңына сәйкес ҚР бас санитарлық дәрігерінің келісімі бойынша жұмысқа тағайындалып, жұмыстан босатылады.

Мемлекеттік санитарлы эпидемиологиялық органдарында және ұйымдарында жетекшілік орынға санитарлық-эпидемиологиялық профильді жоғарғы медициналық білімі бар ҚР азаматтары қабылданады.

IV. Мемлекеттік санитарлы эпидемиологиялық қадағалауды жүргізетін лауазымды тұлғаларымен толтырылатын құжаттар/актілері:

Акт, хаттама, қаулы,т.б. құжаттар түрлерін, оларды құрастыру мен беру тәртібін уәкілетті санитарлы эпидемиологиялық ұйымдар бекітеді.

Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет органдары мен мекемелерінің тіркеу құжаттары формаларының ТІЗІМІ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министірінің 20.12.2011ж. №902 бұйрығымен бекітілген (Форма 1-200/У)

измен.учетные формы-2012

Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау нәтижелері бойынша анықталған ҚР Заңнамаларының талаптарын бұзушылықтарға қарай құқықтық әсер ету шараларын қолдану мақсатымен уәкілетті тұлғалар келесідей актілер толтырады:

- **Тексеруді тағайындау актісі (121/у)**
- **Санитарлық-эпидемиологиялық тексеру актісі (Ф 122/у) -** халықтың санитарлық-эпидемиологиялық қолайлығы саласындағы ҚР Заңнамаларының талаптарына нысанның сәйкестігін тексеру нәтижелері бойынша МСЭҚ атқаратын уәкілетті тұлғамен берілетін құжат
- **Зерттеу жүргізу үшін тағам өнімдерінің сынамаларын алу актісі (Ф 126/у)**
- **Шайындыларды алу актісі (Ф 124/у)**

Қаулылар:

- Әкімшілік жаза қолдану туралы (Ф 196/у)
- Жеке тұлғаларды жұмыстан уақытша шеттету туралы (Ф 187/у)
- Қызметті тоқтата тұру туралы (Ф 188/у)
- Халықтың тұтынуына, кәсіпкерлік және (немесе) басқа да қызметте пайдалануға арналған өнімді әкелуге, өндіруге, қолдануға және өткізуге тыйым салу туралы (Ф 193/у)
- Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіпті деп танылған жағдайда шикізаттың, өнімнің, химиялық заттардың, технологиялық жабдықтың, механизмдердің, үрдістердің, құрал-сайманның жаңа түрлерін өндіруге, қолдануға және өткізуге тыйым салу туралы (Ф 192/у)
- Санитариялық-індетке қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу туралы (Ф 189/у).

- Қазақстан Республикасының халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасының талаптарын бұзуды жою жөніндегі **нұсқама (форма 191/у)**
- **Әкімшіліктің құқық бұзушылығы туралы ХАТТАМА (форма 198/у)** және басқа да хаттамалар

Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті тұлғалар актілерін физикалық және заңды тұлғалар орындауы тиіс.

Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті тұлғалардың қаулылары мен нұсқамаларын орындамағаны үшін кінәлі тұлғалар Қазақстан Республикасының Заңдарымен бекітілген тәртіпте жауапкершілікке тартылады.